

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ФОНДІВ

Чернобровкіна С.В., Кучерява А.С.

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

В роботі зроблено аналіз ефективності використання основних фондів.

Основні фонди – це частина засобів виробництва, які діють у процесі виробництва протягом тривалого періоду часу, зберігають при цьому впродовж усього періоду натурально-речовинну форму і переносять свою вартість на продукцію по частинах у міру зносу у вигляді амортизаційних відрахувань.

Використання основних фондів є цілеспрямованим використанням засобів праці в процесі виробництва. Найбільш узагальнюючим показником використання основних фондів є фондовіддача, що характеризує обсяг виробництва продукції в грошовому вираженні на одиницю вартості основних фондів. Підвищення фондовіддачі дає змогу збільшити випуск продукції без додаткових капіталовкладень, що зумовлює не лише зростання виробництва суспільного продукту й національного доходу, а й вивільняє частину нагромаджень, які можуть бути використані на розвиток виробництва товарів і послуг, на підвищення матеріального добробуту населення.

Для аналізу рівня використання основних фондів застосовують показник фондомісткості. Цей показник є оберненим показником фондовіддачі. Зниження фондомісткості продукції дає значну економію поточних витрат виробництва. Також використовується показник рентабельність фондів. Даний показник визначає відношення прибутку до середньорічної вартості основних виробничих фондів.

Фондоозброєність, що характеризує озброєність одного працівника основними виробничими фондами та розраховується як відношення середньорічної вартості основних фондів до середньооблікової чисельності промислово-виробничого персоналу.

При аналізі можна виявити де обладнання працює непродуктивно та має багато простоїв, а де, навпаки, зношується дуже швидко, бо працює без зупинки. Саме тому, експерти мають розраховувати, вивчати, слідкувати та контролювати роботу основних фондів для забезпечення нормальної, ефективної та рівномірної роботи на підприємстві в цілому.

Література:

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. / Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
2. Економіка підприємства та маркетинг. Лаврова Ю.В. Конспект лекцій. Харків, 2012. URL: <https://buklib.net/books/37194/>
3. Юрчишена Л. В. Аналіз ефективності використання основних засобів на підприємстві / Л. В. Юрчишена, С. М. Волинець. // Ефективна економіка. - 2011. - № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_8_26